

ODPOWIEDZI NA NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

1. Z czego wynikają te nowe wymagania?

Wymagania wynikają z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1161 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego, wdrożonej do porządku prawnego ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2269).

2. Co to są pojazdy niskoemisyjne?

- niskoemisyjne pojazdy kategorii M1, M2 lub N1 - zeroemisyjne, przy czym w okresie do 31 grudnia 2025 r. są to również pojazdy o maksymalnej emisji z rury wydechowej do 50 g CO₂/km i emisji zanieczyszczeń powietrza (liczby cząstek - PM i tlenków azotu - NO_x) w rzeczywistych warunkach jazdy poniżej 80% wartości dopuszczalnej, oraz
- niskoemisyjne pojazdy kategorii M3, N2 lub N3 - pojazdy zeroemisyjne oraz wykorzystujące paliwa alternatywne, zdefiniowane w art. 2 pkt 1) i 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE, z wyjątkiem paliw produkowanych z surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, w przypadku których obserwuje się znaczną ekspansję obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla, zgodnie z art. 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001.

W przypadku pojazdów wykorzystujących biopaliwa ciekłe, paliwa syntetyczne i parafinowe nie można mieszać tych paliw z konwencjonalnymi paliwami kopalnymi.

3. Co to są pojazdy zeroemisyjne?

Pojazdy zeroemisyjne są to pojazdy nieposiadające silnika spalinowego wewnętrznego spalania lub posiadające silnik spalinowy wewnętrznego spalania, z którego emisje mierzone zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009, i środkami wykonawczymi do niego nie przekraczają 1 g CO₂/kWh lub z którego emisje mierzone zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2007 i środkami wykonawczymi do niego nie przekraczają 1 g CO₂/km.

Obecnie są to pojazdy napędzane energią elektryczną, w tym wytwarzaną w ogniwach paliwowych, z baterii lub trakcji. Tym samym pojazdy zeroemisyjne to również trolejbusy, jeśli nie posiadają dojazdowego silnika spalinowego.

4. Czy hybryda spełnia wymagania dla pojazdu niskoemisyjnego?

Tak, jeśli spełnia wymagania wyszczególnione w odpowiedzi na pytanie 2.

5. Kogo obowiązują wymagania ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych dot. minimalnych poziomów docelowych udziału nisko- i zeroemisyjnych pojazdów w całkowitej liczbie pojazdów objętych zamówieniami publicznymi?

Wymagania dotyczą zamawiających publicznych, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, 1598 i 2054), i zamawiających sektorowych, o którym mowa w art. 5 tej ustawy w przypadku gdy zamówienia są równe lub przekraczają wyszczególnione progi.

6. Planujemy zakup 3 ambulansów dla gminy. Czy musimy zapewnić, że będą zeroemisyjne?

NIE. Zgodnie z art. 68e ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych pojazdy sanitarne (ambulanse) zostały wyłączone z tego wymogu.

7. W 2022 roku planuję zakup 3 samochodów osobowych do obsługi urzędu, czy musimy spełnić wymagania ustawy? Ile z tych samochodów musi być niskoemisyjnych, a ile zeroemisyjnych?

Zgodnie z art. 68b pkt 1 ustawy zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, udzielane na podstawie umowy sprzedaży, leasingu, najmu lub dzierżawy z opcją zakupu pojazdu samochodowego objęte są wymaganiami ustawy. Udział pojazdów niskoemisyjnych ma wynieść co najmniej 22%, tym samym - jeśli nie planuję do końca 2025 r. kolejnych zakupów to co najmniej 1 pojazd powinien być niskoemisyjny. Jednakże ponieważ obowiązek dotyczy wszystkich zamówień zamawiającego łącznie w danym kilkuletnim okresie rozliczeniowym, tym samym ilość pojazdów nisko- lub zeroemisyjnych w danym zamówieniu, będzie wynikać z polityki zamówieniowej danego podmiotu publicznego w tym kilkuletnim okresie.

8. Planuję zakup usług wywozu odpadów dla całej gminy, szacunkowa wartość zamówienia to ok. 2.000.000 zł. Czy ustawa mnie do czegoś obliuguje?

TAK. Zgodnie z art. 68b pkt. 3 ustawy zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, których przedmiotem są usługi o kodzie CPV 90511000-2 wywóz odpadów, objęte są wymaganiami ustawy, tj. zamawiający mają zapewnić odpowiedni udział pojazdów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych.

9. We wrześniu 2021 roku rozstrzygnęliśmy przetarg (postępowanie było wszczęte w styczniu 2021 r.) na usługi publicznego transportu zbiorowego dla całego powiatu. Wartość zamówienia to 2.000.000 zł, a okres trwania umowy to lata 2022-2023. Czy musimy ten przetarg anulować albo zgłosić w ramach raportowania?

NIE. Z uwagi na wartość zamówienia jak również na datę wszczęcia postępowania przetargowego przed 2 sierpnia 2021 r., to udzielone zamówienie nie jest objęte obowiązkiem sprawozdawczym.

10. Czy istnieje wzór sprawozdania?

TAK. W zakładce Czyste pojazdy <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/czyste-pojazdy> został zamieszczony plik pn. TABELA_sprawozdawczość_CZYTE_POJAZDY.xls.

11. W jaki sposób należy dostarczyć sprawozdanie?

Wypełnione sprawozdanie należy przesłać na adres e-mail: czystepojazdy@mi.gov.pl.

12. Jeśli zamawiający nie udzielił w okresie sprawozdawczym żadnego zamówienia na dostawy lub usługi, to czy ma obowiązek złożenia sprawozdania?

NIE. Nie należy przysyłać sprawozdania „zerowego”. Należy jednak pamiętać, że SPRAWOZDANIA SĄ COROCZNE, więc kolejne należy złożyć do 31 stycznia 2023 r.

13. Jeśli zamawiający wszczął zamówienie po 2 sierpnia 2021 r. ale nie udzielił go do 31 grudnia 2021 r. to czy ma obowiązek przekazania sprawozdania?

NIE ma obowiązku sprawozdawczego za okres do 31 grudnia 2021 r., do złożenia do 31 stycznia 2022 r. Jednak jeżeli postępowanie zakończy się udzieleniem zamówienia w 2022 roku, to obowiązek sprawozdawczy pojawi się za kolejny okres, tj. za okres 1 stycznia 2022 r – 31 grudnia 2022 r., a sprawozdanie powinno zostać złożone do 31 stycznia 2023 r.

14. Czy zamawiający ma obowiązek przekazania informacji o udzielonych zamówieniach wszczętych przed 2 sierpnia 2021 r. ?

NIE. Zamówienia publiczne wszczęte przed 2 sierpnia 2021 r. nie są objęte obowiązkiem sprawozdawczym.

15. Jeśli udzielone zamówienia były poniżej progów unijnych, czy istnieje obowiązek sprawozdawczy?

NIE ma obowiązku sprawozdawczego.

16. Czy tramwaje objęte zostały nowymi obowiązkami?

NIE. Obowiązkiem sprawozdawczym objęte zostały tylko pojazdy transportu drogowego kat. M i N.

17. Czy można przekazać sprawozdanie zbiorcze obejmujące informacje o zamówieniach udzielonych przez jednostki podległe?

NIE. Sprawozdanie ma złożyć każdy zamawiający.

18. Czy obowiązek sprawozdawczy dotyczy także usług w zakresie wywozu odpadów medycznych CPV- 90524000-6?

NIE. Obowiązek sprawozdawczy dotyczy wyłącznie udzielonych zamówień publicznych dot. zakupu, leasingu, wynajmu lub dzierżawy z opcją zakupu pojazdów samochodowych, świadczenia usług o określonych kodach CVP wskazanych w ustawie – o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, oraz usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, o wartości przekraczającej wartość progową określoną w art. 5 ust. 4 rozporządzenia 1370/2007.

Usługi o innych kodach CPV (jak np. CPV- 90524000-6) nie są objęte obowiązkiem zapewnienia minimalnego udziału pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach, jak i obowiązkiem sprawozdawczym.

19. Co to jest pojazd przystosowany do przewozów wózków inwalidzkich?

Zgodnie z *Rozporządzeniem PE i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów*, jest to pojazd kategorii M1 zbudowany lub przerobiony specjalnie w ten sposób, aby pomieścić co najmniej jedną osobę siedzącą na wózku inwalidzkim w trakcie jazdy po drogach.

20. Jesteśmy jednostką samorządu terytorialnego, której liczba mieszkańców nie przekracza 50 000. Czy nas także dotyczy nowy obowiązek?

TAK. Obowiązek dotyczy każdego zamawiającego, który we wskazanym okresie udzielił zamówienia publiczne na wskazane w ustawie dostawy lub usługi.

21. Ustawa o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw weszła w życie 24 grudnia 2021 r., w tym także nowe art. 68b i 68c. Natomiast art. 16 brzmi następująco: Art. 16. Informację, o której mowa w art. 68c ustawy, podmioty obowiązane do jej przekazania po raz pierwszy przekazują ministrowi właściwemu do spraw transportu w terminie do dnia 31 stycznia 2022 r. Informacja ta obejmuje dane za okres od dnia 2 sierpnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Czy w tej sytuacji zamawiający będą musieli składać sprawozdanie za okres od momentu wejścia ustawy w życie, tj. za okres 24-31 grudnia 2021 r.?

Zamawiający mają przekazać sprawozdanie za okres od dnia 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

22. Miasto posiada spółkę świadczącą usługi PTZ na podstawie umowy wykonawczej. Spółka ma ponad 30 autobusów, z czego 8 jest nowoczesnych, zakupionych jako fabrycznie nowe w 2019 r., w tym 4 autobusy posiadają napęd hybrydowy. Złożony został w 2021 roku wniosek do WFOŚiGW o dofinansowanie do zakupu autobusów zeroemisyjnych (elektrycznych), stacji do ładowania i instalacji fotowoltaicznej. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i ta inwestycja ma być zrealizowana do czerwca 2025. Jaką należy przekazać informację na podstawie ww. faktów?

Jeśli zamówienie publiczne zostanie udzielone do 31.12.2025 r., to do 31 stycznia 2026 r. należy przekazać informację ile zostało zakupionych wszystkich autobusów, ile niskoemisyjnych (zeroemisyjnych i zasilanych paliwami alternatywnymi) oraz ile zeroemisyjnych (elektrycznych lub wodorowych lub trolejbusów).

Jeśli zamówienie obejmie jedynie autobusy zeroemisyjne to we wszystkich trzech pozycjach formularza sprawozdawczego należy wpisać jedną i tą samą wartość.

Jeśli w innym terminie jakieś inne zamówienia zostaną udzielone na dostawy lub usługi dot. pojazdów drogowych – to o nich należy również sprawozdać, w tym samym formacie, do 31 stycznia roku następnego po udzieleniu zamówienia.

23. Podmiot posiada w swojej flocie 17 samochodów, w tym jeden elektryczny. W tym grudniu 2021 r. rozstrzygnięty został przetarg na najem długoterminowy 11 samochodów. Nie są one własnością podmiotu, stąd pytanie czy należy je zaliczać do obowiązku ustawowego? 8 samochodów zostanie przekazanych do jednostek podległych w nieodpłatne użytkowanie. Czy te samochody również zaliczają się do Floty podmiotu? Ile samochodów elektrycznych podmiot powinien posiadać w 2022 r. żeby spełnić wymagania zgodne z ustawą?

Udziały we flocie nie są objęte tą sprawozdawczością.

Jeśli przetarg na najem długoterminowy został wszczęty po 2 sierpnia 2021 r. i zakończony do 31 grudnia 2021 r. (udzielone zostało zamówienie) – to powinien być sprawozdany.

Wskazane w znowelizowanej ustawie udziały dotyczą udziału pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych w dwóch okresach (tj. 2 sierpnia 2021 r. – 31 grudnia 2025 r. oraz 1 stycznia 2026 r. – 31 grudnia 2030 r.).

24. Czy Komenda Wojewódzka Policji kupując samochody z przeznaczeniem do realizacji zadań określonych w ustawie o Policji jest podmiotem zwolnionym z obowiązku sprawozdawczości w tym zakresie?

Z obowiązku dot. minimalnych udziałów ustawa zwalnia „pojazdy specjalne”, czyli:

- pojazdy rolnicze lub leśne,
- pojazdy dwu- lub trójkołowe oraz czterokołowce,
- pojazdy gaśnicowe,
- pojazdy zaprojektowane i zbudowane lub dostosowane wyłącznie do użytku przez siły zbrojne,
- pojazdy zaprojektowane i zbudowane do użytku przede wszystkim na placach budowy lub w kamieniołomach, w obiektach portowych lub w portach lotniczych,
- pojazdy zaprojektowane i zbudowane lub dostosowane do użytku przez służby ochrony ludności, straż pożarną oraz służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego,
- każdy pojazd z własnym napędem, który został zaprojektowany i zbudowany specjalnie do wykonywania prac i który ze względu na swoje cechy konstrukcyjne nie jest przeznaczony

do przewozu pasażerów ani towarów i który nie jest maszyną zamocowaną na podwoziu pojazdu silnikowego,

- pojazdy opancerzone,
- samochody sanitarne (ambulanse),
- samochody pogrzebowe (karawany),
- pojazdy przystosowane do przewozu wózków inwalidzkich,
- żurawie samojezdne,
- pojazdy kategorii M3 inne niż pojazdy klasy I i klasy A, tj. inne niż pojazdy o konstrukcji obejmującej miejsca dla stojących pasażerów, umożliwiające ich przewożenie i częste przemieszczanie się.

Pozostałe pojazdy drogowe, szczególnie te przeznaczone do przewozów osób lub towarów, jeśli są zamawiane we wskazanych okresach w ramach ponadprogowych umów na wymienione usługi lub dostawy – podlegają obowiązkowi spełnienia minimalnych udziałów i sprawozdawczości.

W zakresie zamówień publicznych ustawa nie wprowadziła wyłączeń podmiotowych (dla jednostek organizacyjnych, jak np. Policja), tylko ww. wyłączenia przedmiotowe.

Jeśli wskazane zamówienia mieszczą się w ww. wyłączeniach, to nowe obowiązki nie dotyczą takich zamówień.

25. Czy jednostki państwowej straży pożarnej (każdego szczebla) muszą przysyłać jakąś informację, skoro są wyłączone z art. 68b? Czy muszą złożyć jakieś sprawozdanie, w którym wpiszą jedynie, że nie podlegają pod wymóg ustawy?

Z wymogów ustawy wyłączone zostały pojazdy zaprojektowane i zbudowane lub dostosowane do użytku przez straż pożarną, i nie podlegają sprawozdawczości. Jeśli natomiast jednostki straży pożarnej udzieliły zamówienia publiczne na inne pojazdy - sprawozdanie ma być złożone przez każdego zamawiającego.

26. Czy w sprawozdaniu należy uwzględnić zamówienia na usługi transportu specjalistycznego - przewozu osób niepełnosprawnych, w którym w cztery z pięciu pojazdów miały być przystosowane do przewozu osób na wózkach inwalidzkich? Czy zakup autobusów miejskich umożliwiających przewóz wózków inwalidzkich podlega sprawozdaniu?

W ustawie zostały wskazane konkretne usługi, których dotyczy obowiązek. Jeśli Państwa zamówienia kwalifikują się do tych usług (posiadają taki sam kod CVP, jaki został wskazany w ustawie) – należy przekazać sprawozdanie. Jeśli kod jest inny, obowiązek nie dotyczy takich zamówień.

Zakup autobusów miejskich umożliwiających przewóz wózków inwalidzkich podlega sprawozdaniu.

Wyłączone zostały natomiast pojazdy przystosowane do przewozu wózków inwalidzkich, czyli - zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów – pojazdy kategorii M1 zbudowane lub przerobione specjalnie w ten sposób, aby pomieścić co najmniej jedną osobę siedzącą na wózku inwalidzkim w trakcie jazdy po drogach.